

Forfatter Maria Skelbæk-
Bundesen holder oplæg om
SKRIV derudad.

Vi begynder præcis kl. 15
Vi anvender
webinarfunktionen Teams.

- I kan ikke slå lyd til.
- Slå meget gerne jeres kamera fra.
- I er velkomne til at stille spørgsmål i chatten, og jeg vil svare på dem løbende.

SKRIV derudad

OG SKRIV I
VIRKELIGHEDEN.

Maria A. Skelbæk-Bundesen

Lærer og læsevejleder

Redaktionschef og
forfatter

Mål: At få eleverne til at
opleve fremstilling som
meningsfuld, autentisk og
brugbar.

Baggrund

Genrepædagogikken

- Simpel
- Hjalp mine elever med at skrive ud fra en "opskrift".

Men genrens normer er kun en lille del af fremstillingen.

I lærebogstekster og opgaver skal eleverne typisk følge konkrete retningslinjer for tekstproduktion og analyse og forsøge at reproducere genrer.

Jeg ville gerne have eleverne til at skrive i en situation, hvor deres tekst skulle bruges og løse situationen.

Baggrund

Når genren bliver et mål i sig selv, får mange elever følelsen af at skulle ramme rigtigt indenfor en norm, der ikke er vigtig i selve fremstillingssituationen.

I mit materiale er genren er en del af normperspektivet, men det er ikke målet for fremstillingssituationen.

Kilde:
Sundhedsstyrelsen

I skolen bliver der arbejdet med elevernes skriftlige kompetencer, men de skriftlige kompetencer er længe blevet begrundet i danskfagets tradition i stedet for at skulle ruste eleverne til at deltage i livet udenfor skolen.

Boganmeldelsen er et godt eksempel på en skolegenre.

Eleverne har brug for at lære at navigere i, hvilken genre eller teksttype der er bedst til den tekst, eleverne har brug for at kunne skrive for at løse en bestemt tekstsituation.

Den nye læseplan

Tekstkategori, fremstillingsform og genre

- Det er ikke et mål at nå alle genrer i danskundervisningen.
- Men det er et mål at nå omkring alle **tekst kategorier** og de nævnte **fremstillingsformer** og på den baggrund vælge eksemplarisk indhold at gå i dybden med i udvalgte, genrespecifikke tekster.

(Læseplanen 2019, UVM.)

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Indledende og layout		Forberedelse		Fremstilling		Response		Korrektur		Præsentation og evaluering	
	1. Eleven kan skrive med og store bogstaver i blæk eller på tastatur	Eleven har viden om bogstavens skrivevej og forskellene på skrivning	Eleven kan formulere undersøgelsesopgave	Eleven har viden om hvilke blænde- og skrivebøger	Eleven kan udtrykke sig i skrift med blæk eller på tastatur	Eleven har viden om sproglige udtryk i tekst og om sammenhæng mellem skrift og lyd	Eleven kan sætte sig ind i tekstens indhold og struktur	Eleven har viden om produktionsbetingelser	Eleven kan skrive i blæk eller på tastatur	Eleven har viden om bogstavens skrivevej og forskellene på skrivning	Eleven kan præsentere sig selv og produktet i en præsentation	Eleven har viden om hvilke præsentationsformer
	2. Eleven kan bruge andre funktioner i tekstbehandling	Eleven har viden om formateringsfunktioner	Eleven kan bruge andre skabeloner til at strukturere sit stof	Eleven har viden om enkel disposition	Eleven kan udtrykke sig i skrift med blæk eller på tastatur	Eleven har viden om sproglige udtryk i tekst og om sammenhæng mellem skrift og lyd	Eleven kan sætte sig ind i tekstens indhold og struktur	Eleven har viden om produktionsbetingelser	Eleven kan skrive i blæk eller på tastatur	Eleven har viden om bogstavens skrivevej og forskellene på skrivning	Eleven kan præsentere sig selv og produktet i en præsentation	Eleven har viden om hvilke præsentationsformer

		Indledning og layout		Forberedelse		Fremstilling*		Response		Korrektur		Præsentation og evaluering	
Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer.	1.	Eleven kan skrive med en blynd og sammensætte et håndskrift og på blynd.	Eleven har viden om effektivt skriveteknikker.	Eleven kan udarbejde blynd og layout af andre tekster.	Eleven har viden om metoder til at undersøge sproget og struktur i tekster.	Eleven kan udtrykke sig blynd og eksperimenterende.	Eleven har viden om blynd og sproglige valgmuligheder.	Eleven kan give respons på tekstens genre og struktur.	Eleven har viden om tekstens genre og struktur.	Eleven kan sætte tegn.	Eleven har viden om punkter, spørgsmåls tegn og skilletegn.	Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse.	Eleven har viden om metoder til mundtlig fremlæggelse.
	2.	Eleven kan anvende ordet, sammensætte layout.	Eleven har viden om opbygning af et håndskrift og tekstens struktur.	Eleven kan udarbejde fremlæggelsesprocessen i mindre dele.	Eleven har viden om ordet fremlæggelsesprocessen.	Eleven kan udarbejde multimodale tekster.	Eleven har viden om blynd og blynd og blynd fremlæggelsesprocessen.	Eleven kan give respons på tekstens genre og formål.	Eleven har viden om tekstens effektivitet og faglige formål.	Eleven kan sætte med udgangspunkt i ordet betydningsside.	Eleven har viden om ordet, ord		

Fælles Mål

Eleverne i 2. klasse skal ifølge Fælles Mål lære at udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.

Efter 4. klasse skal eleverne kunne udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer.

Materialet SKRIV derudad har læringsmål indenfor hele fremstillingsområdet.

Læringsmål

Du skal prøve at skrive en opskrift på en leg, en billedbog, en fagtekst om et dyr og en personlig beretning.

Efter at du har lært at skrive tekster, kan du det, der står herunder:

1. Jeg er bevidst om, hvilket skrivehjørne jeg befinder mig i.
2. Jeg kan skrive en tekst til en bestemt modtager.
3. Jeg kan undersøge, hvordan forskellige slags tekster er bygget op.
4. Jeg kan undersøge sproglige kendetegn ved forskellige teksttyper og bruge dem selv.
5. Jeg kan bruge andre tekster til at gøre min egen bedre.
6. Jeg kan bruge forskellige skrivemåder.

Eleven kan udtrykke sig og udtrykke sig i forskellige situationer	Indledning og krop		Færdigheder		Formål		Sprog		Kontekst		Præsentation og evaluering	
	1. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	2. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	3. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	4. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	5. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	6. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	7. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	8. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	9. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	10. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	11. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	12. Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager
	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager	Eleven kan skrive en tekst til en bestemt modtager

Læringsmål og Fælles mål 2. klasse

Læringsmål

Du skal prøve at skrive en pjece, et blogindlæg, en anmeldelse og en sms.

Efter du har lært at skrive tekster, kan du det, der står herunder:

1. Jeg er bevidst om, hvilket skrivehjørne jeg befinder mig i.
2. Jeg kan målrette en tekst til en bestemt modtager.
3. Jeg kan bruge min rolle som afsender bevidst.
4. Jeg kan undersøge opbygning og sprog i forskellige slags tekster.
5. Jeg kan undersøge teksters layout og bruge det selv.
6. Jeg kan bevidst vælge forskellige skrivemåder til forskellige situationer.

Læren kan udtrykke sig i skrift, tale, tegl og mindre i videnskabelige faglige situationer	Forskrift og layout		Forberedelse		Fremstilling*		Respons		Korrektur		Præsentation og evaluering	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
	Eleven kan skrive med en passende og sammenhængende tekst og på læseligt	Eleven kan skrive om afsluttet skriveteknikker	Eleven kan udarbejde læse på baggrund af andre tekster	Eleven kan skrive om muligheder til at undersøge sprog og struktur i tekster	Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimentere med	Eleven kan skrive om muligheder og særlige valgmuligheder	Eleven kan give respons på teksters genre og struktur	Eleven kan skrive om teksters genre og struktur	Eleven kan læse tegn	Eleven kan skrive om produktions, sprog, stilistiske og stilistiske	Eleven kan skrive om muligheder for feedback	Eleven kan skrive om muligheder for feedback
	Eleven kan anvende et selvvalgt layout	Eleven kan skrive om opbygning af tekst i håndskrift og tekstbehandling	Eleven kan skrive om produktionsprocessen i mindre dele	Eleven kan skrive om teksters fremstillingsproces	Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimentere med	Eleven kan skrive om muligheder og særlige valgmuligheder	Eleven kan give respons på teksters genre og formål	Eleven kan skrive om teksters æstetiske og kognitive formål	Eleven kan skrive om udgangspunkt i ordets betydning	Eleven kan skrive om muligheder for feedback	Eleven kan skrive om produktions kvalitet, formål, struktur og layout	Eleven kan skrive om muligheder for feedback

Læringsmål og Fælles mål 4. klasse

Baggrund for materialet

SKRIV derudad lægger sig op af situeret fremstilling og scenariebaseret undervisning.

Situeret fremstilling bygger på, at eleverne skal løse en tekstsituation og ikke en tekstnorm som fx en genre. Eleverne skriver med udgangspunkt i tekstens situation.

Scenariebaseret undervisning er baseret på autentiske scenarier. Eleverne kan overføre deres viden fra scenariet til de situationer, de møder udenfor skolen.

Det handler om, at eleverne skal skrive de tekster, de har brug for at skrive.

Instruktion til forældre på skolen

Skolens kontor har bedt om gode idéer til, hvordan I kan hjælpe forældre med at aflevere deres børn, parkere eller noget andet, der kan være svært på jeres skole. På jeres skole har I måske ikke så mange parkeringspladser, måske bliver der nemt rodet i garderoben, eller måske er det svært at krydse børnene ind.

Tal om, hvad I tror, der kan være svært som forældre på jeres skole.

- Hvad ved I, der kan være problemer med?
- Hvorfor er det et problem?

En kampagne om bevægelse

Skoleledelsen har bedt jer om at lave en kampagne til indskolingen om mere bevægelse på skolen.

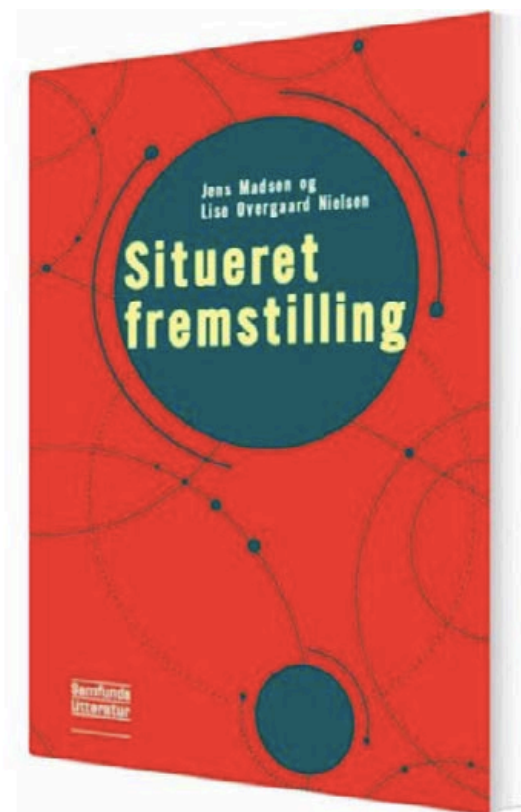
Tal om, hvordan I gerne vil lave kampagnen. Tal om:

- Hvad er problemet?
- Hvad er godt ved mere bevægelse i skolen?
- Hvad tror I, der skal til for at få mere bevægelse?
- Hvordan ville I kunne få mere bevægelse i indskolingen?

Situeret fremstilling bryder med traditionel skriveidaktik ved at påstå, at fremstillingskompetence ikke læres gennem fokusering på skolske aktiviteter eller isolerede mål og færdigheder som fx stavning eller abstrakte tekstnormer.

Gennem en orientering imod så vidt muligt autentiske skrivesituationer fremmes elevens literacy og forståelse for den kompleksitet som kommunikation ofte er forbundet med.
(Lise Overgaard Nielsen og Jens Madsen)

Eks.

De fire perspektiver - skrivehjørner

Situeret fremstilling er anderledes end procesorienteret fremstilling. Fremstillingen foregår **ikke** faser i en lineær proces. Fremstillingen foregår som perspektiver på teksten, der kan skiftes ud eller udbygges. (Lise Overgaard Nielsen og Jens Madsen).

Fremstillingsstrategien er altså at skifte perspektiv på produktionen.

Der kan ofte være et stort fokus på at finde på, og elever går måske i stå her.

Skift perspektiv – skift skrivehjørne.

2. klasse

Tekstens afsender Hvad skal jeg finde på? Hvad vil jeg med min tekst?	 Tekstens modtager Hvem skal bruge teksten? Hvordan kan jeg forestille mig brugerens tanker? Hvordan tror jeg, brugeren vil tænke om min tekst? Hvilken rolle vil jeg tage som afsender? (ekspert, underholder, mig selv)
Tekstens skønhed Hvordan bruger jeg det bedste sprog? Hvordan bruger jeg det bedste layout?	 Tekstens opskrift Hvordan får jeg min tekst til at ligne professionelle tekster af samme genre? Hvordan staver jeg? Hvordan sætter jeg punktum?

5. klasse

Tekstens afsender Hvad skal mit indhold være? Hvad skal jeg finde på? Hvordan vil jeg udtrykke mig? Hvad vil jeg med min tekst? Hvilken rolle vil jeg tage som afsender (ekspert, underholder, mig selv)?	 Tekstens modtager Hvem er brugeren af teksten? Hvordan kan jeg forestille mig læserens tanker, forståelse og oplevelser? Hvordan tror jeg, brugeren vil tænke om min tekst?
Tekstens skønhed Hvordan bruger jeg det bedste sprog? Hvordan bruger jeg det bedste layout? Hvilke sansninger får jeg ved teksten? Hvordan hænger layout, sprog og tekst sammen?	 Tekstens opskrift Hvordan får jeg min tekst til at ligne professionelle tekster af samme genre? Hvordan får jeg rettet min tekst? Hvordan får jeg sat tegn?

Introsider til de forskellige forløb

Til hvert forløb er der en opstartsside, hvor eleverne får deres skrivesituation.

Herefter skal de tage stilling til forskellige spørgsmål, der peger frem og tilbage og hjælper eleverne til at få fat i tekstsituationen.

Fabler om regler

På jeres skole er der nok noget, I gerne vil have, alle skal overholde. I skal derfor hjælpe skoleledelsen med at skrive nogle gode fabler, som kan hænge på skolen. Fablerne skal bruges til at sige noget vigtigt om, hvilke regler I gerne vil have, der skal overholdes. Fablerne skal I selv skrive og læse op.

Lad jeres lærer fortælle jer fablen "Haren og skildpadden".

Tal om, hvad I synes, I kan lære om livet af den fabel.

Sæt jer to og to, og tal om, hvilke vigtige regler I gerne vil fremhæve.

- Man skal lade hinandens løbehjul stå.
- Man skal ikke drille.
- Man må ikke bruge sin telefon i skoletiden.

Tal i klassen om, hvort

Diskuter disse spørgsmål i klas

- Hvad skal I opnå med teksterne?
- Hvad gjorde I sidst? Kunne I?
- Vil I prøve noget andet?
- Hvem skal bruge teksterne?
- Hvad skal de bruge teksterne til?
- Hvilken rolle vil I have, når I skriver?
- Hvilken måde at skrive på vil I vælge?

Lege til 0. klasse

SFO'en har bedt om gode ideer til lege til de nye 0. klasser. De nye børn kender ikke alle de sjove lege, I leger i frikvarterne. Derfor har de brug for at blive instrueret i legene. Instruktionserne skal hænge i den nye 0. klasse og i SFO'en.

Tal om en god leg. I begge kan lide at lege.

- Hvortor er legen god?
- Hvad gør en leg god?
- Hvornår er den god at lege?

Tal nu om, hvordan I kan løse opgaven bedst.

for en tekst, der kan løse situationen?

se spørgsmål i klassen:

ed teksten?

ster, der kan bruges? Hvilke?

ruge teksten?

bruge teksten til?

o at skrive på er god til at løse opgaven?

vil I have, når I skriver?

Lav en klasseblog

I skal lave en klasseblog. I kan både vælge at skrive personlige tekster, lægge videoer op og tage et emne op. I gerne vil diskutere. Klassebloggen skal være en blog, der afspejler jeres klasse. Formålet med bloggen er, at I får et sted, hvor I kan formidle jeres tanker, holdninger og ideer.

Tal om, hvad man kan bruge en klasseblog til.

- Kender I noget, der har en blog?
- Har I prøvet at skrive noget, som andre kunne læse på internettet?
- Hvad er en klasseblog god til?
- Hvad kan man skrive på en klasseblog?

Diskuter disse spørgsmål i klassen:

- Hvad skal I opnå med teksterne?
- Hvem skal bruge teksterne?
- Hvad skal de bruge teksterne til?
- Hvilke tekster kender I, der kan bruges?
- Hvilken måde at skrive på er god til at løse opgaven?
- Hvilken rolle vil I have, når I skriver?

Tal om, hvilken skrivemåde der passer godt:

Du kan fortælle for at underholde. Det kan være realistisk eller fantasier.

Du kan berette om noget, der faktisk er sket.

Du kan beskrive fakta, som læseren lærer noget nyt af.

Du kan instruere i at gøre noget bestemt.

Du kan argumentere for at fremlægge dine synspunkter og argumenter.

Du kan reflektere for at undersøge et emne eller dine egne tanker.

Tekstens afsender

1. Læs sætningen:
Skildpadden lo og sagde: "Jeg kan slå dig i et væddeløb."

Læs nu sætningen:
Den grønne skildpaddle lo stille og sagde: "Jeg kan slå dig i et væddeløb."

Tal om, hvad forskellen er på de to sætninger.

2. Gør selv sætningerne herunder mere beskrivende ved at bruge tilføjsord. I kan både beskrive rummendet og udvægsnendet.

3. Løven slog en kolbøtte: _____

Katten grinede af musen: _____

Edderkoppen kravlede hen til snegleken: _____

Karen hoppede hen ad vejen: _____

4. Tal om, hvordan I kan slutte en tekst. Brug det, I gerne vil have læstere til at forstå om regnen.

Find på en slutning i fællesskab, og skriv den som en moralsk.

5. Skriv slutningen herunder, hvis I vil bruge den i jeres egen tekst:

Tekstens modtager

1. Tal om, hvem jeres modtager er.

- Hvad vil I gerne have, at børnene i indskolingen skal få ud af jeres kampagne?
- Hvad er vigtigt, når I skal lave en kampagne til børn i indskolingen?
- Vil I bruge alvor eller humor?
- Hvordan vil I få børnene til at se jeres kampagne?
- Hvordan vil I præsentere kampagnen?

Lav et interview med nogle elever i indskolingen.

Lav nogle spørgsmål til dem, så I kan finde ud af, hvad der virker for dem. Fx:

- Hvad kan få jer til at bevæge jer mere?
- Hvad virker? Alvor, humor, skræmme, information?
- Hvor vilde I bedst se på en kampagne?

2. Find selv på flere spørgsmål:

3. Skriv deres svar i stilord:

4. Skriv her, hvordan I vil løse opgaven:

Tekstens skønhed

1. Skriv jeres brev.

- Tal om, hvad der kan gøre jeres brev godt.
- Hvordan kan I gøre brevet personligt?
- Hvordan vil I bruge afsnit i jeres brev?
- Vil I skrive en e-mail eller et brev?
- Hvilken skrifttype gør brevet personligt?
- Hvilken størrelse skrift vil I bruge?
- Hvis I skal skrive på papir, hvordan kan I udsmykke brevet?

En god tekst – instruerende

I kender nok en opskrift eller spillereglerne til et sjovt spil. I de tekster har I brug for at få at vide, hvad I skal gøre. Derfor hedder det den instruerende skrivelse, fordi I bliver instrueret i, hvad I skal gøre.

1. Tal om, hvad der er fælles og typisk for teksterne:

Klager på 10 min: Ceto med is

2. Højlig

I skal bruge:

Tu overvæltetjer
En sal
To liter på gulvet i hvor dans ender
Sådan gør I:

1. Vælg to børn, der skal være højere.
2. Sæt de to højere på midten af gulvet.
3. Fikserne skal stå i den ene ende bage Bræn
4. Læreren siger "start".
5. Alle skal løber nu ned i den anden ende.
6. I højere skal nu fange fikserne.
7. Når fikserne er fangt, skal de holde om høg i halsen.
8. Fikserne og højere må gerne dele sig op i tre.
9. Legen starter, når alle fikser er fangt.
10. Den sidste fikser, der er tilbage, vinder.

De fire skrivehjørner

Hver side i elevbogen har øverst et ikon, der viser eleven, hvilket hjørne de befinder sig i.

Stav

1. I skal rette jeres tekst, så andre kan læse den.

2. Tal i klassen om, hvorfor det er vigtigt at rette teksten. Vælg det bedste. Hvis teksten er skrevet tydeligt?

3. Skriv her, hvilke ord i jeres tekst der kan være svære at stava til:

4. Tal om, hvad der gør ordene svære.

5. Skriv de ord, der er lette at stava til:

Sæt tegn

1. Undersøg, hvordan der skal være komma i en sætning.

2. Skriv de regler op, I hører og har lært:

Der skal være komma mellem to sæt udsagnsord og grundlæggende. Sådan har det været, at det passer til spilletens rytme.

Der skal også være komma før men.

Prøv at se de to eksempler herunder:

- Jeg talte med ham, en time før han rejste.
- Eller
- Jeg talte med ham en time, før han rejste.

3. Tal om, hvad de to sætninger betyder hver især.

4. Prøv at sætte komma i teksten herunder. Tal om, hvad I gør.

5. På skolen kan du ikke lide mad derfor skal du huske din madpakke. Når du går i 7. B. og 9. klasse må du gerne gå over i cafeteria og købe mad. Nogle gange er der klasser der laver mad i hjemkundskab. Så sælger de noget af maden i spisekvarteret. Det er vigtigt at spise mad i løbet af dagen så du ikke bliver alt for sulten inden du får fri.

6. Sæt nu komma i jeres egen tekst.

7. Når I har sat komma, så sæt jer med en anden gruppe, og ret hinandens tekster for kommaer.

8. Tal om, hvis I har sat kommaet forkert, og tal også om, når I har gjort det rigtigt.

Sæt tegn

1. Undersøg, hvordan I kan bruge disse tegn i en tekst:

- 7 spørgsmålstegn
- komma
- punkthum
- tre punkthummer
- 1 udråbs tegn

Prøv at se de to eksempler herunder:

Åååå, jeg hader at spille koncerter!	Nå, jeg må smutte ...
Forklar for hinanden, hvad udråbstegnet bliver brugt til.	Forklar for hinanden, hvad de tre punkthummer bliver brugt til.

2. Sæt tegn i teksten herunder. Husk også at rette til stavningsfejl. Tal om, hvad I gør.

Det er simpelt for mig hver gang vi kommer ind i klassen flyder det med skrald jeg forstår det ikke hvorfor kan man ikke smide sit skrald i skraldespanden er det for svært jeg vil gerne komme med et forslag til hvordan vi kan lade det sammen jeg synes vi skal sætte en basket kurv op over skraldespanden på den måde bliver det sjovt at ramme skraldespanden og problemer er løst

3. Sæt nu tegn i jeres egen tekst. Brug tegnene med omskær. Et udråbs tegn kan fx være meget sjovt.

4. Når I har sat tegn, så sæt jer med et andet makkerpar, og læs hinandens tekster. Tal om, hvordan I har brugt de forskellige tegn, og om I har brugt dem med omskær.

Eleverne skal udvikle deres skriftlige kompetencer for at kunne skrive de tekster, de har brug for at kunne skrive.

De skal desuden arbejde med alle facetter af deres skrivekompetencer i en kontekst.

- også stavning og grammatik.

Citater: Jeppe Bundsgaard.
Folkeskolen.

- "Stavning, repetition og analyse fylder for meget, mens der er **for lidt dannelse og kritisk tænkning**".
- »Stavning er jo en lille del af det at være god til at skrive. Man skal kunne sætte sig i andres sted, forstå den **målgruppe**, man henvender sig til, og have blik for, hvilken **genre og skrivestil** der vil fungere bedst for den historie, man vil fortælle. Man skal kunne **kommentere andres tekster** og give **konstruktiv kritik**«, siger Jeppe Bundsgaard.
- »Selvfølgelig skal man lære at stave, men det giver bare meget mere mening for eleven, når **nødvendigheden af at stave bliver sat i en meningsfuld kontekst.**»

Farv de forskellige ord

Brug en **gul** farve, og farv nogle af adjektiverne i jeres tekst.

Skriv, hvilke adjektiver der bliver brugt i teksten:

Hvad bliver adjektiverne brugt til?

Brug en **grøn** farve til at farve nogle af verberne i jeres tekst.

Skriv, hvis I har brugt væreverb, fx er eller har:

Skriv, hvis I har brugt verber, der udtrykker en holdning, fx synes:

Så er jeres verber i datid eller nutid? Hvorfor?

Brug en **blå** farve til at farve små ord, der forstærker jeres mening. Det kan være nærmest, kun, rigtigt, jo, naturligvis, absolut, i høj grad.

Skriv eksempler på ord, der forstærker jeres mening:

Hvilken betydning har det, at I bruger ord, der forstærker jeres mening?

Hvis I ikke har brugt forstærkere, så sæt et par af dem ind i jeres tekst.

Find billedsprog i teksten.

Hvis I ikke har billedsprog, så lav mindst én sætning, hvor I beskriver noget med en sammenligning. Fx. Det var ligesom at ... da jeg ...

Sæt det ind i jeres tekst.

Farv de forskellige ord

Brug en **grøn** farve til at farve udsagnsordene i jeres egen tekst. Udsagnsord er det, I gør.

Skriv nogle af udsagnsordene herunder:

Udsagnsord: _____

Skriv herunder, hvilke slags udsagnsord der er i teksten.

Handleudsagnsord: _____

Væreudsagnsord: _____

Tal om, hvad forskellen er.

Tal om, hvorfor udsagnsordene står i nutid.

Brug en **blå** farve til at farve ord og sætninger om steder.

Tal om, hvorfor steder er vigtige i en beskrivende tekst.

Brug en **gul** farve til at farve tillægsordene.

Tal om, hvilke tillægsord der bliver brugt.

Tal om, hvorfor der bliver brugt tillægsord i en beskrivende tekst.

Farv de forskellige ord

Brug en **rød** farve til at farve stedordene i jeres tekst.

Skriv nogle af stedordene herunder:

Stedord: _____

Hvordan kan læseren se, at det er jer, der beretter?

Tal om, hvordan I kan se, det er en personlig beretning:

Brug en **blå** farve til at farve de ord og sætninger, der viser hvor, hvornår og hvordan.

Skriv nogle af ordene eller sætningerne herunder:

Hvor: _____

Hvornår: _____

Hvordan: _____

Tal om, hvorfor ord og sætninger om tid er vigtige.

Staveundervisning

Materialet tager også udgangspunkt i den funktionelle grammatik.

Eleverne skal undersøge funktionen af sprog og ord.

Stave- og grammatikundervisning

Udgangspunktet for elevernes stavning skal være deres egne tekster med fokus på at arbejde med elevens egne problemområder.

Læreren kan give mini-lektioner i det eleverne skal bruge, når de skal bruge det.

Fx sammensatte ord.

Stav

Skriv nogle af de ord fra jeres kampagne, der er sat sammen af to ord:

Find på flere ord, der er sat sammen af to ord, og skriv dem herunder:

Stav

I skal rette jeres tekst, så andre kan læse den.

Tal i klassen om, hvorfor det er vigtigt at rette teksten. Virker det bedre, hvis teksten er skrevet lydret?

Skriv her, hvilke ord i jeres tekst der kan være svære at stave til:

Tal om, hvad der gør ordene svære.

Skriv de ord, der er lette at stave til:

Stav

Tal i klassen om, hvorfor det er vigtigt at rette teksten.

I skal rette jeres tekst, så andre kan læse den.

Find nogle af de ord, I synes, der er svære at stave til i beretningen:

- Hvorfor er de svære at stave til?

Vis jeres ord til et andet par.

Tal om, hvorfor ordene er svære at stave til.

Lav en regel for ordets stavemåde, og sæt jer sammen med to andre med et andet ord.

Forklar jeres regel.

Sæt tegn

Tal om, hvordan I kan høre, at der skal være punktum.

Læs teksten herunder. Sæt et punktum, hvor der skal være pause, og ret til stort bogstav.

Nanna skulle på tur med sin klasse hun var spændt de skulle i biografen og se en film hun kunne ikke huske, hvad den hed hendes lærer havde fortalt om den, og den lød sjov hun havde købt slik til filmen da der blev mørkt, ville hun tage slikket frem, men hun kunne ikke finde det hun så mellem sæderne og på gulvet, men det var der ikke så kunne hun mærke noget under sit lår hun havde sat sig på det nu kunne hun nyde filmen og slikket

- Undersøg jeres fortælling for punktummer.
- Læs fortællingen for hinanden på skift.
- Hold meget lange pauser, hver gang der er et punktum.
- Brug punktum der, hvor I gerne vil have en lang pause.

Hvad virker?

Se på Henriksens tekster, og sammenlign med modelteksterne!

Hvad virker godt?	
Hvordan bliver brugeren involveret?	
Hvordan er opbygningen?	
Hvad kommer først og sidst?	
Hvordan er sproget?	
Hvordan kommer i tale genskab?	
Hvordan kommer i tale genskab?	
Hvordan er teksten udsendt?	
Hvilket udsendelse har det at forstå det, i det?	

Hvad virker?

Sæt jer to minutter sammen, og undersøg Henriksens tekster, mens I sammenligner med modelteksterne. Lad en eller fra hver gruppe gå over i en anden gruppe og præsentere deres produkt. Få respons fra de tre andre grupper på spørgsmålene herunder.

Hvad virker godt?	
Hvordan kan man se, det er en anmeldelse?	
Hvordan er stilen?	
Hvordan er stilen?	
Hvilke bekræftelser er der?	
Hvordan kan man se, hvad afsenderen mener om produktet?	
Hvilke ord er gode?	
Er der brug af billedsprog?	
Hvordan virker illustrationerne?	

Respons

Undervejs i forløbene er der indlagt mange responssituationer.

De autentiske fremstillingssituationer lægger op til autentisk korrektur.

Eleverne har lettere ved at forstå, at hvis de skriver til en skolebestyrelse, er det vigtigt, at der ikke er stavfejl, eller at argumenterne er sprogligt gode.

Responssituationer er både eleverne imellem og lærer-elev.

Få hjælp til jeres tekst

 I skal læse hinandens tekster. Sæt huk, når I har rettet.

Skil udtryksordene i nutid?	☒
Er der tillægsord, der beskrives?	☐
Er der stavefej?	☐
Find to ting i teksten om dyret, I ikke vidste i forvejen.	☐

Forsej hinanden, hvad der skal rettes.

[illegible]

Respon

Responsen skal gives i de forskellige skrivehjørner.

Læreren spørger ind til elevernes betragtninger og overvejelser ud fra, hvordan de er i gang med at løse skrivesituationen.

På den måde får læreren indblik i elevernes kognitive proces.

Læreren skal ikke vente til sidst med at „rette“ teksten.

Progression fra 2.-5. klasse.

Aktivsider

På aktivsiderne i elevbogen skal eleverne være aktive på den ene eller den anden måde.

Det kan være i forskellige elevproduktioner, der lægger sig op af forløbet, eller det kan være forskellige lege, der hænger sammen med det faglige indhold i forløbene.

Præsenter teksten

Præsenter jeres tekst

- Når jeres blogindlæg er godkendt, skal de lægges op på bloggen med de illustrationer, der passer til.
- Husk at skrive, hvem der har skrevet blogindlægget.
- Reklamer for jeres blog.
- I kan fx skrive ud til både forældre og de andre klasser.
- I kan hængte plakater op.
- Find selv på mere.
- Overvej, om I kan skrive til en lokalavis, at I har lavet en klasseblog.
- Det kan også være, I kan fortælle om det på andre medier.
- Lav en aftale med elever i de andre klasser om, at de skal læse jeres forskellige blogindlæg.
- Spørg dem derefter, hvad de synes om jeres blog.
- Undersøg, hvad de kan bruge bloggen til, og om der er noget, de godt vil læse mere om.
- Måske har de ønsker til nye blogindlæg.

Præsenter jeres tekst

- Aftal, om I vil læse jeres breve op i klassen.
- Tal om, hvilken betydning det kan have for de andre i klassen at høre jeres brev.
- Måske vil I like vise dem, fordi de er personlige.
- Send jeres breve med posten, aflever brevene i muntagerens postkasse, eller send dem som e-mail.
- Tal om, hvad der er spændende ved at sende et brev.
- I kan også præsentere jeres breve digitalt.
- Læs fx det brev, I har skrevet, måske efterfulgt af et notat på jeres brev.
- Optag jeres oplæsning på video, og klip dem sammen med tre andre oplæsninger.
- Lav en QR-kode, og link til jeres video. Så kan I hængte QR-koderne rundt på skolen.
- I kan udstille jeres breve på biblioteket, så andre får glæde af dem.

4. klasse

Hvad virkede?

Se på de fire skrivehjørner. I kan være i:
Lad jeres lærer sætte et skilt i hvert hjørne med overskrifterne:

Tekstens afstand	Tekstens modtager
Hvad skal mit indhold være? Hvad skal jeg finde på? Hvordan vil jeg udtrykke mig? Hvad vil jeg med min tekst? Hvilken rolle vil jeg tage som afbilder selvsagt, undersøger, mig selv?	Hvem er brugeren af teksten? Hvordan kan jeg forestille mig læserens tanker, følelser og oplevelser? Hvordan tror jeg, brugeren vil tænke om min tekst?

Tekstens skæbnhed	Tekstens opskrift
Hvordan bruger jeg det: Dette sproglige? Hvordan bruger jeg det bedste layout? Hvilke sanseindtryk får jeg ved teksten? Hvordan hænger layout, sproglig og tekst sammen?	Hvordan får jeg min tekst til at ligne professionelle tekster af samme genre? Hvordan får jeg rettet min tekst? Hvordan får jeg sat punktum eller komma?

- Sid jer i det hjørne med det skilt i skriveprocessen, I synes, var sjovest.
- Sid jer baghæfter i det hjørne med det skilt i skriveprocessen, I brugte mest tid på.
- Sid jer til sidst i det hjørne med det skilt i skriveprocessen, I synes, var sværest.

Hvad virkede?

Se på de fire hjørner, I kan være i:
Lad jeres lærer sætte et skilt i hvert hjørne med overskrifterne:

Tekstens afstand	Tekstens modtager
Hvad skal jeg finde på? Hvad vil jeg med min tekst?	Hvem skal bruge teksten? Hvordan kan jeg forestille mig brugernes tanker? Hvordan tror jeg, brugeren vil tænke om min tekst?

Tekstens skæbnhed	Tekstens opskrift
Hvordan bruger jeg det: bedste sproglige? Hvordan bruger jeg den bedste layout?	Hvordan får jeg min tekst til at ligne professionelle tekster af samme genre? Hvordan skriver jeg? Hvordan samler jeg punktum?

Sid jer i det hjørne med det skilt i skriveprocessen, I synes var sjovest.
Sid jer til sidst i det hjørne med det skilt i skriveprocessen, I synes var sværest.

2. klasse

Hvad virkede?

Skriv baghæfter skrivehjørnerne herunder:

Sjovest	

Mest tid	

Sværest	

Skriv de to spørgsmål fra skrivehjørnerne, I har brugt mest tid på:

Skriv de to spørgsmål fra skrivehjørnerne, I har brugt mindst tid på:

Tal om, hvad det var, I ville bruge jeres anmeldelser til:

- Kom I mål med det?
- Hvordan?
- Hvilke spørgsmål i skrivehjørnerne brugte I mindst tid på? Hvorfor?

Skriv herunder, hvad der virkede bedst:

Hvad virkede?

Skriv baghæfter skrivehjørnerne herunder:

Sjovest	

Sværest	

Tal om, hvad det var, I ville have, at 0. klasserne skulle bruge jeres tekst til:

- Kom I i mål med det?
- Hvordan?

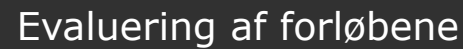
Skriv, hvad der var det bedste ved at skrive tekster til 0. klasserne:

Evaluering af forløbene

Hvert forløb bliver evalueret.

Evalueringen drejer sig om:

- Hvilke skrivehjørner har eleverne været i?
- Hvilket skrivehjørne var sjovest?
- Hvilket skrivehjørne var sværest?
- Hvad var formålet med teksten?
- Kom eleverne i mål med det?
- Hvordan?
- Hvad var det bedste ved at skrive ...

Hvis mange elever placerer sig i *tekstens afsender*, kan det være, de skal have hjælp til at koncentrere sig mere om *tekstens skønhed*.

Måske har mange i klassen svært ved *tekstens modtager*. Så skal de have fokus på det område i næste forløb.

Overblik over elevernes valg af skrivehjørne

Skriv Sj for sjøvt – Skriv Sv for svært – Skriv T for mest tid

[illegible]

Læseundervisning

I materialet bliver der kun arbejdet med elevernes skrivekompetencer.

Elevernes læsekompetencer skal også ses i konteksten, men er ikke stilladseret i dette materiale.

Læreren kan arbejde med kompetenceområdet læsning i samspil med dette materiale. Når eleverne skal skrive tekster til en pjece, der informerer om deres skole, kan læreren stilladsere læseundervisningen ved at lade eleverne gå på opdagelse i tekster, der opfylder det formål.

Forslag er givet i lærervejledningen.

Tekster om dyr til en fagbog

I tredje forløb skal eleverne skrive tekster om dyr til en fagbog, der kan udlånes på biblioteket. Målgruppen er brugerne på et bibliotek, men eleverne kan tale om, at det måske mest er børn, der vil læse deres fagbøger, fordi de er skrevet af børn på deres egen alder.

I læseundervisningen kan eleverne læse forskellige beskrivende tekster. Det kan være fagbøger, men beskrivende tekster findes også på hjemmesider om forskellige emner, i pjecer og i tekster i deres skolebøger.

Eleverne kan i læseundervisningen arbejde med teksternes formål og med teksternes brugere. Hvordan er der forskel på fagbøger til mindre børn og til større børn eller til voksne? Hvad bruger man fagbøger til? Har de selv prøvet at læse en fagbog? Lad eleverne hente inspiration fra biblioteket eller få en fagbogskasse ned i klassen, så eleverne ser flere eksempler på fagbøger.

Lav eventuelt en aftale om et biblioteksbesøg, hvor eleverne hører om forskellig faglitteratur og ser forskellige bøger.

Lege til 0. klasse

Før det første forløb går i gang, er det vigtigt at præsentere eleverne for de forskellige skrivemåder og for de fire skrivehjørner, der bliver vist i begyndelsen af elevernes bog. Læs om hvordan på de forrige sider under afsnittet „Om skrivningens fire perspektiver“.

I første forløb skal eleverne hjælpe 0. klasserne med at lære nogle nye lege. I læseundervisningen kan eleverne læse forskellige instruerende tekster, så de oplever, hvor teksterne findes, og hvordan den instruerende fremstilling bliver brugt.

Eleverne kan i læseundervisningen arbejde med teksternes formål og med teksternes brugere. Hvordan er der forskel på en instruerende tekst til børn og instruerende tekster til voksne? Eleverne kan se eksempler på:

- En legoinstruktion
- En opskrift
- En instruktion i et fysiklokale
- En instruktion til at lære at tegne

Gruppeskrivning

I materialet skal eleverne altid arbejde og skrive i grupper eller i par.

Læringen finder sted i hele dialogen om de valg, eleverne skal tage, når de skriver.

Når elever arbejder i grupper, imens de fremstiller, reflekterer de højt og bliver på den måde bevidste om de tanker og overvejelser, de gør, når de skal skrive.

De forskellige ikoner har disse betydninger:

To og to

Tremandsgrupper

Firmandsgrupper

Klassesamtale

Skriv

Eleverne skal skrive på forskellige måder i materialet. Fremstillingsformerne er, at eleverne kan:

- **fortælle** med henblik på at underholde, engagere og give adgang til opdigtede scenarier og situationer, der kan være mere eller mindre realistiske.
- **berette** med henblik på at give indblik i faktiske hændelser, der er sket eller vil ske.
- **beskrive** med henblik på at give læseren adgang til beskrivelser af ting, dyr, fænomener, begreber eller steder.
- **instruere** med henblik på at sætte læseren i stand til at gøre noget bestemt.
- **forklare** med henblik på at give indblik i årsager og følger, eller hvordan noget virker.
- **argumentere** med henblik på at fremlægge synspunkter og argumenter for disse.
- **reflektere** med henblik på at udforske et tema, egne tanker eller egen situation. (Læseplanen 2019, UVM.)

I materialet til 2. og 3. klasse får eleverne kun vist modeltekster indenfor de fire første skrivemåder, men det er ikke ensbetydende med, at de ikke kan berøre de sidste tre. Eleverne vil både skulle forklare, argumentere og reflektere.

2. klasse

Du kan skrive på forskellige måder med forskelligt formål:

Du kan fortælle for at underholde. Du kan fortælle noget, du har fundet på, eller som ligner virkeligheden.

Du kan berette om noget, der faktisk er sket.

Du kan beskrive fx dyr eller steder.

Du kan instruere i at gøre noget bestemt.

Du kan argumentere for at fremlægge dine synspunkter og argumenter.

5. klasse

Du kan skrive på forskellige måder med forskellige formål:

Du kan fortælle for at underholde. Det kan være realistisk eller fantasi.

Du kan berette om noget, der faktisk er sket.

Du kan beskrive fakta, som læseren lærer noget nyt af.

Du kan instruere i at gøre noget bestemt.

Du kan forklare for at give indblik i årsager og følger, eller hvordan noget virker.

Du kan argumentere for at fremlægge dine synspunkter og argumenter.

Du kan reflektere for at undersøge et emne eller dine egne tanker.

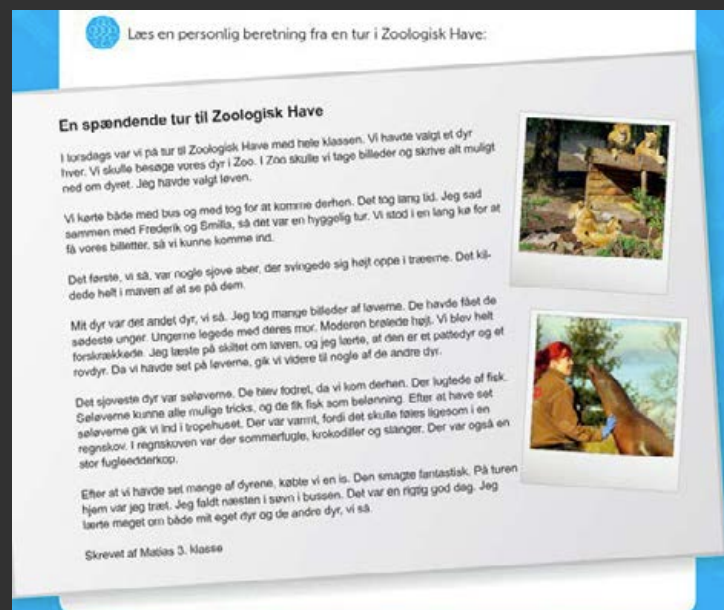

Bogen til 2. klasse

Der bliver der vist modeltekster indenfor genrerne en opskrift på en leg, en LEGO instruktion, en bageopskrift, en billedfortælling, en fagtekst om et dyr og en personlig berettende tekst om en oplevelse.

Bogen til 3. klasse

Der bliver der vist modeltekster indenfor genrerne en pjece, en fabel, et brev og en plakat til en kampagne om mere bevægelse.

Se plakaten fra Sundhedsstyrelsen.

Kilde:
Sundhedsstyrelsen

Bogen til 4. klasse

Der bliver der vist modeltekster indenfor genrerne en pjece om gaming, reflekterende og argumenterende blogindlæg, to anmeldelser og en sms.

Bogen til 5. klasse

Der bliver der vist modeltekster indenfor genrerne en novelle, en pjece om køresyge og jernbaneoverkørsler, et læserbrev og et brev og en portrætartikel.

Læs artiklen herunder, og tal om, hvor I kan se den beskrivende skrivemåde.

Hvem er William?

For 12 år siden kom William til verden på en helt almindelig fødselsdag. Han blev født af sin mor, Tine. Ved siden af stod hans anden mor, Sarah.

Af Lise Kløberg Pedersen

William er donorbarn, og han kender ikke sin far. Til gengæld har han to mødre. Han kalder dem mor og mamma.

– Min mor og mamma brugte en anonym donor, så jeg kan aldrig finde ud af, hvem min far er. Nogle gange kan jeg godt tænke på, hvordan han ser ud, og hvad han interesserer sig for og sådan noget. Men det er ikke noget, jeg bliver ked af at tænke på. Det kommer bare op i mit hoved nogle gange.

Tine og Sarah har altid været meget åbne omkring deres familie, så både da William startede i børnehave og i skole, kom de på besøg og fortalte børnene om Williams familie.

– Næsten alle børn synes, det er spændende at høre om, og de stiller tusinde spørgsmål. Små børn spørger altså om nogle ret sjove ting, fortæller William grinerende.

De triste perioder

Da William var 9 år, ændrede hans humor sig. Han havde altid været en

– Jeg kan ikke huske, hvordan det startede. Der var ikke nogen, der gjorde mig noget eller sagde noget, men jeg begyndte at føle mig anderledes.

rigtig glad dreng med mange venner og venner, men pludselig begyndte han at have triste perioder.

– Jeg har selvfølgelig altid vidst, at min familie ikke var som de fleste andre, men det havde aldrig betydet noget. Men så pludselig følte jeg mig bare anderledes – altså på en dårlig måde. Det er lidt svært at forklare. Det var også der, jeg begyndte at tænke mere på, hvem min far var.

Et fællesskab

William kendte ingen andre donorbørn, så Tine og Sarah fandt en gruppe af donorforældre på Facebook. Herigenom fik William kontakt med nogle jævnaldrende børn med enten to fædre eller to mødre.

– Jeg begyndte at skrive med en pige og to drenge. Vi blev meget hurtigt gode venner, og nu besøger vi tit hinanden i weekendene.

Det gjorde en kæmpe forskel for William at få nye venner med familier som hans egen, og han har ingen triste perioder mere.

– Jeg kan sagtens tale med mine andre venner om min familie og sådan noget, men jeg tror bare, vi forstår hinanden lidt bedre, når vi på en måde har det samme liv. Vi kan bedre sætte os ind i hinandens tanker, afslutter han.

Læs blogindlæggene i klassen, og tal om, hvor I kan se den reflekterende og den argumenterende skrivemåde.

Kære blog

Jeg gider altså ikke gå til klaver mere. Ja, det kan godt være, det ikke er noget særligt at skrive om, men jeg tænker faktisk rigtig meget på det. Det er simpelthen så svært, og jeg gider ikke at øve mig. Min mor og far siger, at jeg skal fortsætte til jul, fordi nu har de meldt mig til julekoncerten.

Åååh, jeg hader at spille koncerter! Det er så mega pinligt! Og jeg VED bare, at jeg spiller forkert. Det plejer jeg godt nok ikke, men jeg er bare sikker på, at jeg gør det i år. Sidste år var jeg SINDSSYGT nervøs. Jeg rystede så meget på hænderne, at jeg næsten ikke kunne ramme tangenterne. Det var virkelig ikke sjovt.

Nå, men noget helt andet er, at I går aftes sendte Karja billeder fra sin skiferie. Der var bare overhovedet ikke noget sne. Totalt synd for hende. Så hun kan ikke lave andet end at sidde og drikke varm kakao i hytten og spille Uno med Alex. Hun må kun have sin telefon fremme en halv time om dagen. EN HALV TIME! Det er jo helt vildt langt ude. Det må være verdens kedeligste ferie. Altså undtagen det med kakaoen.

Nå, jeg må smutte ... Skriver nok senere, efter jeg har været til klaver ...

Knus Tanja

Hej bloggen

Jeg vil gerne skrive om, hvordan vi kan passe på miljøet ved ikke at købe så meget nyt tøj.

Produktion af tøj forurener virkelig meget, derfor er jeg stoppet med at købe nyt tøj.

Det forurener fra bomulden på markerne, der bliver sprøjtet med gift imod insekter. Det udsletter enorme mængder af CO₂, når bomulden skal spindes, væves og sys på fabrikker.

Jeg vil hellere købe brugt tøj, fordi så genbruger jeg det tøj, der allerede er produceret. Og på den måde er jeg ikke med til at svine miljøet.

Desværre koster vi i EU mere og mere nyt tøj, og derfor sviner vi mere og mere. Hvorfor gør vi dog det? Er det ikke muligt at lave det om?

Jeg synes virkelig ikke, det er godt. Alt det tøj, der bliver smidt ud, fejler ingenting, og vi kan lige så godt genbruge det.

Så mit råd til dig er:

- Byt tøj med dine venner eller venner.
- Find fedt tøj i fede genbrugsbutikker eller andre steder.
- Sælgt dit brugte tøj.
- Lån dit tøj.

Modellering

Både modeltekst og skriveskabelon hører til normperspektivet – tekstens opskrift. Det vil sige: Hvordan plejer sådan en tekst at se ud? Hvordan er sproget ofte, og hvad fungerer?

Når eleverne skal skrive, kan læreren vise sin egen skriveproces ved at fokusere på noget særligt for teksten. Skriveprocessen skal vises på tavlen, hvor læreren tænker højt. Det kan være forskellige områder af noget, eleverne i klassen har særligt svært ved.

Det er vigtigt, at læreren tydeligt modellerer og viser sig selv som den erfarne skriver. Modelleringen skal ikke lægge op til dialog, men læreren skal tænke højt og tage udgangspunkt i sig selv. Fx:

En god tekst

En kampagne kan bruges til at sætte fokus på noget, der skal være bedre. Så bliver der lavet plakater og film til YouTube. En kampagne kan fx dreje sig om mere bevægelse til børn og unge. Her vil Sundhedsstyrelsen skabe fokus på, at forældre skal hjælpe deres børn til at bevæge sig mere.

Se plakaten fra Sundhedsstyrelsen.

GET MOVING

60 MINUTTER OM DAGEN
OG GØRNE MERE

STØT DIT BARN TIL MERE MOTION
DET ER EN GAVE FOR LIVET

WWW.GETMOVING.DK

Kilde: Sundhedsstyrelsen

Labels for analysis:
- Afleverer: SUNDSSTYRELSEN
- Ord, der beskriver handling: GET MOVING
- Ord, der viser modtager: STØT DIT BARN
- Ord, der beskriver problematik: MERE MOTION
- Ord, der viser modtager: DET ER EN GAVE FOR LIVET
- Ord, der beskriver problematik: MERE MOTION
- Ord, der viser modtager: WWW.GETMOVING.DK

- Hvilken illustration kan vise mit budskab?
- Hvis jeg skriver dette her slogan, er der så noget for læseren at være nysgerrig på, eller er det for nemt?
- Er det tydeligt, hvilken handling jeg ønsker af modtageren? Hvordan kan jeg være helt præcis?
- Skal jeg skrive en instruerende sætning, hvor jeg bruger et udsagnsord i bydeform?
- Jeg kan også skrive lidt fakta: „Børn bliver i bedre humør af at bevæge sig.“
- Jeg kan også skrive en argumenterende sætning, hvor jeg skriver, hvorfor det er vigtigt: „Børn, der bevæger sig, bliver i bedre form, fordi de får pulsen op.“

Fire skrivesituationer

I hver bog er der fire forløb i hver sin farve.

De samme sider til hvert forløb er:

- Præsentation af skrivesituationen
- Tekstens modtager
- Tekstens afsender
- En god tekst – modelteksten
- Formål og opbygning
- Tekstens sprog
- Tekstens skønhed
- Farv de forskellige ord
- Hvad virker?
- Stav
- Sæt tegn/Stav
- Aktivside
- Få hjælp til jeres tekst
- Præsenter jeres tekst
- Hvad virkede?
- Hvad virkede?

Læringsmål: 2
Oversigt over skrivemåder: 3
De fire skrivesituationer: 4-5

Legt til 0. klasse: 6
Bildeforsættelser til skolebøger: 22
Tekster om dyr til en fagbog: 38
Dette om en oplyselse: 54

Vælg til situationen: 70
Brug en skrivemåde, og brug sproget: 71

Skrivesituation – en instruerende tekst: 72
Skrivesituation – en fortællende tekst: 73
Skrivesituation – en beskrivende tekst: 74
Skrivesituation – en berettende tekst: 75

Kendtegn ved en instruerende tekst: 76
Kendtegn ved en fortællende tekst: 77
Kendtegn ved en beskrivende tekst: 78
Kendtegn ved en berettende tekst: 79

Læringsmål: 3
Oversigt over skrivemåder: 1
De fire skrivesituationer: 4-5

Instruktion til forældre på skolen: 6
Fakta om regner: 22
Et brev til en ven: 38
En kampagne om bevægelse: 54

Vælg til situationen: 70
Brug en skrivemåde, og brug sproget: 71

Skrivesituation – en instruerende tekst: 72
Skrivesituation – en fortællende tekst: 73
Skrivesituation – en beskrivende tekst: 74
Skrivesituation – en berettende og instruerende tekst: 75

Kendtegn ved en instruerende tekst: 76
Kendtegn ved en fortællende tekst: 77
Kendtegn ved en beskrivende tekst: 78
Kendtegn ved en berettende tekst: 79

Læringsmål: 2
Oversigt over skrivemåder: 3
De fire skrivesituationer: 4-5

Fjerde til de nye elever: 6
Lav en klassebog: 22
Arbejdsløst til et magasin: 38
SMS'er til klassekammerater: 54

Vælg til situationen: 70
Brug en skrivemåde, og brug sproget: 71

Skrivesituation – en beskrivende tekst: 72
Skrivesituation – en reflekterende og argumenterende tekst: 73
Skrivesituation – en berettende og vurderende tekst: 74
Skrivesituation – en berettende tekst: 75

Kendtegn ved en beskrivende tekst: 76
Kendtegn ved en reflekterende og argumenterende tekst: 77
Kendtegn ved en berettende og vurderende tekst: 78
Kendtegn ved en berettende tekst: 79

Læringsmål: 2
Oversigt over skrivemåder: 3
De fire skrivesituationer: 4-5

Revider i emnebogen: 6
Fortæl noget vigtigt: 22
Argumenter for en sag: 38
Skriv en portrætkarikatur: 54

Vælg til situationen: 70
Brug en skrivemåde, og brug sproget: 71

Skrivesituation – en fortællende tekst: 72
Skrivesituation – en fortællende tekst: 73
Skrivesituation – en argumenterende tekst: 74
Skrivesituation – en beskrivende tekst: 75

Kendtegn ved en fortællende tekst: 76
Kendtegn ved en fortællende tekst: 77
Kendtegn ved en argumenterende tekst: 78
Kendtegn ved en beskrivende tekst: 79

De fire perspektiver - skrivehjørner

Det er meningen, at eleverne skal bevæge sig fra det ene skrivehjørne til det andet på forskellige tidspunkter.

Det er ikke meningen, at hvert hjørne skal gennemgås i bogen.

Én gruppe kan sagtens være på andre sider end en anden gruppe. Men det kan også give mening at lade eleverne følges ad.

Differentieringen kommer automatisk, når eleverne skriver deres egne tekster.

Tekstens afsender Hvad skal jeg finde på? Hvad vil jeg med min tekst? 	Tekstens modtager Hvem skal bruge teksten? Hvordan kan jeg forestille mig brugerens tanker? Hvordan tror jeg, brugeren vil tænke om min tekst? Hvilken rolle vil jeg tage som afsender? (ekspert, underholder, mig selv)
Tekstens skønhed Hvordan bruger jeg det bedste sprog? Hvordan bruger jeg det bedste layout? 	Tekstens opskrift Hvordan får jeg min tekst til at ligne professionelle tekster af samme genre? Hvordan staver jeg? Hvordan sætter jeg punktum?

Spørgsmål?

- Elevbøger kan bestilles på dpf.dk
- Tilmeld jer nyhedsbrev for at få mere information om digitale forløb til SKRIV derudad.
- Følg os på Facebook – Dansk Psykologisk Forlag – uddannelse

